

Irma Benko, Marjan Dora

Pomurska regionalna medija Vestnik in Radio Murski val med osamosvojitveno vojno

Slovenska osamosvojitvena vojna je potekala v obdobju več prelomnic. Že ob padcu berlinskega zidu je bilo jasno, da na sceno stopajo novi nosilci moči, saj so k neposrednemu fizičnemu padcu zidu in zrušitvi železne zavesa veliko prispevali ravno mediji in novinarji. V slovenski osamosvojitveni vojni sta v Pomurju delovala dva regionalna medija z dvajsetimi sodelavci. Med njimi sta bila avtorja prispevka, ki opisujeta svoje spomine in delo. Pravita, da sta osrednja pomurska regionalna medija Vestnik in Radio Murski val med osamosvojitveno vojno opravila izjemno pomembno vlogo. In dobila največje priznanje – v obliki ocen javnosti.

Vestnik in Radio Murski val sta leta 1991 edina pomurska regionalna medija. Izdajatelj obeh je bilo Podjetje za informiranje, upravljali pa so ga zaposleni, saj so se vse štiri pomurske občinske konference Socialistične zveze delovnega ljudstva (SZDL) pred prvimi parlamentarnimi volitvami v Sloveniji odpovedale ustanoviteljstvu. Vso odgovornost za finančno poslovanje, sprejem in izvajanje programske zasnove sta prevzela organa upravljanja, delavski svet in vodstvo podjetja, ki so ga sestavljali direktor in glavni urednik ter odgovorna urednika časopisa in radijskega programa. Prihodke za nemoteno izhajanje obeh medijev je izdajatelj v celoti pridobival na trgu, in sicer s časopisno naročnino in trženjem oglasov, ki jih je bilo glede na takratne razmere vedno manj.

Tudi področje delovanja lokalnih in regionalnih medijev v morebitnih izrednih razmerah ni bilo na novo regulirano, stari obrambni načrti pa niso več veljali. Pristojni državni oziroma občinski organi so nam sredi junija 1991 naložili izvajanje nočnega dežurstva v podjetju, po 25. juniju pa so varovanje poslovnega objekta na Slovenski ulici, v katerem sta delovali uredništvi in radijski studio, prevzeli pripadniki Teritorialne obrambe. Kaj naj bi lokalni in regionalni mediji vsebinsko počeli v konkretnih izrednih razmerah in kako naj bi delovali pa v državi ni bilo določeno.

Kaj torej narediti, ko so takšne razmere res nastale, je vprašanje, ki si ga v tistem trenutku nismo imeli časa zastavljati. Brez naročila ali povelja od kogar koli že smo preprosto ocenili, da ljudi, s katerimi smo delili usodo in strah, ne moremo pustiti na cedilu. Odločili sta domoljubje in odgovornost do javnosti.

Ko je bil Vestnik dvojezični dnevnik

V četrtek, 27. junija 1991, je izšla 25. številka Vestnika z mogočno lipo na naslovnici, z uvodnikom z velikim naslovom Država, s poročilom Renate Ficko iz Ljubljane z naslovom Pot pelje samo naprej. Tisto jutro pa se je ob vseh velikih besedah zdela najpomembnejša drobna ZADNJA VEST, v kateri je pisalo: »Z Uprave za notranje zadeve so v sredo, 26. junija, ob 8.10 sporočili, da so pripadniki JLA obkolili mejni prehod v Kuzmi.« Vse drugo pisanje v tem Vestniku se je zdelo na ta, nikoli pozabljeni četrtek neaktualno in nepomembno. Po evforični noči, ko smo po Sloveniji zasajali lipe, so po naših cestah ropotali tanki, naše nebo pa preletavala vojaška letala ... Vojna ...

Vojna za samostojno državo Slovenijo se je res začela. Od jutra so se vrstili dogodki kot v najboljšem akcijskem filmu. Radijski sodelavci na Murskem valu so ujeli korak z njimi prvi trenutek, Vestnik pa naj bi izšel šele naslednji četrtek in bi svoje bralce prikrajšal za najpomembnejše informacije v prelomnih trenutkih. Dilema je bila velika, a le kratek čas.

Posebna izdaja št. 1 (izid 28. junija 1991)

Uredniški odbor je prvi hip obsedel brez moči. Prehitro in preveč pomembnih stvari se je dogajalo, da bi mogle ostati v novinarskih beležnicah do naslednjega četrтка. »Fantje in dekleta, Vestnik bo izšel jutri,« sem sporočila svojo odločitev in velika večina kolegov je bila navdušena. Bernarda Balažic Peček je bila že tako in tako na terenu, namesto za sladoledom se je že odpravila po sledi tankov od Ormoža naprej. Renata Ficko je najprej morala poskrbeti za otroka, ker je bil mož pri teritorialcih, potem pa se je kar preselila v redakcijo. Majda Horvat, Štefan Sobočan, Feri Maučec, Jani Dominko in fotoreporterka Nataša Juhnov so odšli na teren. Zvesto sta svoji novinarski ekipi sledila lektorica Nevenka Emri in tehnični urednik Endre Gönter in isti dan ob 21. uri smo končali redakcijsko pripravo prve posebne izdaje Vestnika.

Še vsaj dvoje je pomembno zapisati o njej. Ena časopisna stran tega osem strani obsegajočega časopisa A3-formata je bila v madžarščini pod uredniško taktirko odgovorne urednice Népusága Elle Pivar. Časopis smo natisnili v tiskarni Pomurski tisk v Murski Soboti, saj z gradivom nismo mogli do Maribora, še težje pa bi bilo natisnjene izvide spraviti iz Maribora v Prekmurje. To smo vedeli že v četrtek popoldne. Naklada je bila 2000 izvodov, ki so jih pomurski poštari razdelili na levem in desnem bregu Mure, na voljo pa so bili tudi na običajnih prodajnih mestih, in to brezplačno. V petek, 28. junija 1991, je bil Vestnik edini sveži časopis v Prekmurju!

V njem so bralci lahko prebrali sporočilo predsednikov skupščin in izvršnih svetov pomurskih občin, objavili pa smo tudi letak, ki so ga v četrtek med deseto in pol enajsto uro vojaška letala trosila po naših mestih in vaseh.

Prebivalci Slovenije,

Z odločitvijo Zveznega izvršnega sveta in v skladu z ustavnimi pooblastili, Zvezni sekretariat za notranje zadeve in enote Jugoslovanske ljudske armade prevzemajo nadzor nad državno mejo.

Ta korak je izsiljen. Neposredno so ogroženi teritorialna integriteta Jugoslavije, mir in varnost prebivalcev in izvrševanje mednarodnih obvez, ki jih ima SFRJ.

Prebivalci Slovenije,

Ostanite doma in na svojih delovnih mestih. Ne dovolite da vas zlorablja zoper vaših življenjskih interesov.

Vabimo vas na mir in sodelovanje!

Enote Zveznega sekretariata za notranje zadeve in JLA bodo svoje naloge izvrševale dosledno in energično.

Vsak odpor bo zlomljen.

Š takšnimi letaki so vojaška letala včeraj med deseto in pol enajsto uro preplavila ozemlje samostojne republike Slovenije.

Vestnik, posebna izdaja, 28. 6. 1991

V prvi posebni izdaji je Vestnik objavil tudi izjavo načelnika Uprave za notranje zadeve Murska Sobota Darka Anželja.

IZJAVA NAČELNIKA UNZ DARKA ANŽELJA VČERAJ OB 20. URI

PREKMURJE JE ODREZANO OD SVETA

Pred sklepom redakcije posebne izdaje Vestnika smo pri načelniku UNZ za Pomurje Darku Anželju poiskali zadnje informacije o položaju na mejnih prehodih, mostovih in cestnih zaporah.

Enote JLA so blokirale vse mejne prehode v Pomurju, Gornja Radgona je edini mejni prehod, ki je tačas še odprt. Mejni prehod Gederovci je blokirani, menijo, da je tam čez 80 pripadnikov JLA, prav tako je blokirani mejni pre-

hod Kuzma, tam je 18 vojakov, in prehod Hodoš, kjer je bil desant in kamor so pozno popoldne s helikopterji dovažali dodatne enote JLA. Prehod čez mejo tudi ni možen v Dolgi vasi, kjer je po oceni okoli 50 vojakov JLA, ki so dali ultimatum, da bodo uporabili orožje, če se prehod ne bo predal. Zaenkrat do uporabe orožja še ni prišlo.

Blokirani so tudi mostovi, in sicer v Petanjcih, Doležovju, Razkrižju in Murskem Središču. Prehod

čez mostove ni možen tudi za pešce.

Kaj bo jutri, ali bomo lahko šli na delo in ali bo omogočena kolikor toliko normalna cestna komunikacija, na to Darko Anželj ni mogel odgovoriti. Položaj se spreminja iz trenutka v trenutek in je nemogoče napovedovati, kaj se bo dogajalo. Še vedno velja povelje, da slovenska vojska orožja ne bo uporabila prva, če bo prisiljena, pa bo storila tudi to.

Vestnik, posebna izdaja, 28. 6. 1991

Tudi ta fotografija je iz prve posebne izdaje Vestnika. »Vznemirljiva sporočila o premikanju armade so povzročila gnečo na bencinskih črpalkah. Takole je bilo v četrtek, 27. junija 1991, dopoldne na bencinski črpalki na Cankarjevi ulici v Murski Soboti.«

Zadnja novica v prvi izdaji vojnega Vestnika pa je bila: »Ob 22.30 smo dobili sporočilo iz Gederovec, da je prišlo na območju mejnega prehoda do močnega streljanja.«

Posebna izdaja št. 2 ni bila natisnjena

Ljudje so razgrabili dva tisoč izvodov petkove izdaje Vestnika. Prav žal nam je bilo, da nam tehnične možnosti niso dovoljevale večje naklade. Sploh je bil pravi čudež, da smo v tiskarni, kjer našega časopisa že dolgo nismo tiskali, po zaslugi požrtvovalne ekipe Pomurskega tiska časopis pripravili in natisnili, kot da smo tam vsak dan. In to v neposredni bližini vojašnice JLA!

Redakciji je vtil ta prvenec neustavljivo energijo. Komaj je številka izšla, smo že pripravljali novo, ki naj bi izšla v soboto, 29. junija 1991, ob šestih zjutraj, tudi v nakladi dva tisoč izvodov. Vse smo temeljito pripravili, gradiva je bilo celo veliko več, kot smo ga mogli spraviti na osem časopisnih strani. Na prvi strani je bila predvidena fotografija Bernarde Balažič Peček.

»Kolona okoli 20 tankov, manjših in večjih avtomobilov, vozil Rdečega križa in cistern je pol noči s četrtna na petek preživela v Veržej, zjutraj pa je 'zaorala' skozi Bunčane proti Gornji Radgoni. Do tja je potrebovala sedem ur.« (Vestnik, druga posebna izdaja 1991)

V posebni izdaji št. 2 pa na žalost v soboto zjutraj bralci niso mogli prebrati niti teh informacij niti člankov z naslovi Trikratno bombardiranje Murske Sobote, Predaja JLA v Dolgi vasi, Civilna zaščita v pripravljenosti, Posebni ukrepi v soboški bolnišnici ..., ker časopisa nismo mogli natisniti. Tiskarna Pomurskega tiska je bila v neposredni bližini vojašnice, kjer so se v petek, 28. junija, razmere zelo zaostrele. Življenja zaposlenih so bila preveč izpostavljena, da bi kdor koli smel tvegati. Odločili smo se, da sicer pripravljena številka ne bo izšla. Iz nje je tudi naslednji utrinek:

Vestnik, druga posebna izdaja, 1991. leta

Posebna izdaja št. 3, natisnjena na svincu (izid 1. julija 1999)

Bila je nedelja, 30. junija, uredništvo pa je že pripravljalo posebno izdajo časopisa št. 3. Bilo je veliko pomembnih informacij za javnost, zato smo nujno morali najti rezervno možnost za tisk. V tiskarni Pomurskega tiska je bilo prenevarno, mariborska tiskarna je bila še vedno nedosegljiva. Pa pride namig iz Pomurskega tiska, da je skupina izkušenih tiskarjev pripravljena usposobiti nekdanjo tiskarno na svinec, ki je lepo spravljena kot muzejski eksponat. Ni nam bilo treba dvakrat reči. Vse je bilo podrejeno naši želji, da Vestnik v ponedeljek spet izide.

Zagnano smo poprijeli za delo in na naslovnico uvrstili fotografijo Dušana Loparnika.

Vestnik, posebna izdaja, 1. 7. 1991

Objavili smo obsežno anketo, v kateri so Pomurci izrazili svoj gnev in strah, v njej pa je objavljeno tudi pismo predsednika Zveze Slovencev na Madžarskem Jožeta Hirnoka, naslovljeno na predsednika madžarske vlade Jozsefa Antala.

PISMO PREDSEDNIKA ZVEZE SLOVENCEV
NA MADŽARSKEM, naslovljeno na predsednika
madžarske vlade Jozsefa Antala

Spoštovani gospod Antal!

Bilo mi je v veliko čast, da sem se ob razglasitvi suverene Slovenije lahko udeležil proslave, ki je bila 26. junija 1991 v Ljubljani. Politično vodstvo Slovenije je izrazilo zadovoljstvo, da so se slovesnosti ob avstrijskih deželnih glavarjih udeležili tudi predstavniki Železne in Zalske županije. Bili smo priča dogodku, ko je 2-milijonski slovenski narod odgovorno in dostojanstveno izrazil svojo voljo in odločitev za lastno državo. Upam, da državljani Madžarske, ki so jo pred kratkim zapustile sovjetske enote, spremljajo prizadevanje slovenskega naroda s simpatijami. V teh urah pa, ko odmeva na ozemlju Slovenije hrup tankov Jugoslovanske armade, zgolj naklonjenost ni dovolj. Zaradi tega se kot madžarski državljani slovenske narodnosti in kot predsednik Zveze Slovencev na Madžarskem obračam na madžarsko vlado s prošnjo, da prizna mlado slovensko državo in da obsodi brezobzirno agresijo jugoslovanske vojske proti državi Sloveniji, ki je bila ustanovljena na podlagi plebiscita.

Monošter, 28. 6. 1991

Predsednik Zveze Slovencev na
Madžarskem Jože Hirnök

Jože Hirnök je svoje prepričanje potrdil s pogumnim dejanjem. V soboto, 29. junija, v popoldanskih urah smo ga vsi presenečeni zagledali v našem uredništvu. Prišel je iz Monoštra, čeprav ni vedel, kaj vse ga čaka na poti. »Pogum Slovinci«, je rekel, nam stisnil roko in se še isto popoldne, upamo da srečno, vrnil v Porabje. Za našo moralo neprecenljivo dejanje. Hvala vsem Porabcem!

Pismo predsednika Zveze Slovencev na Madžarskem Jožeta Hirnoka, naslovljeno na predsednika madžarske vlade Jozsefa Antala (Vestnik, posebna izdaja, 1. 7. 1991)

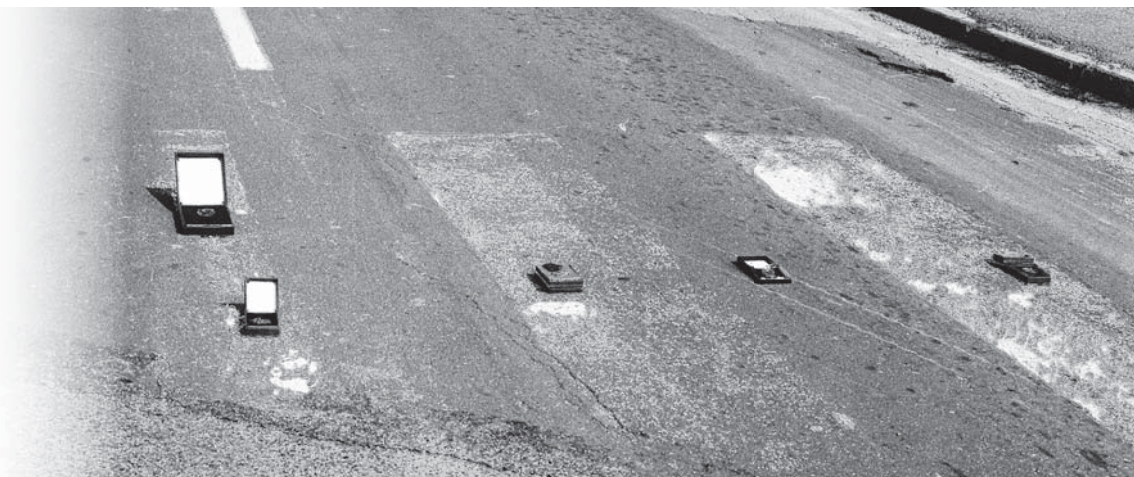
V 3. izdaji vojnega Vestnika je objavljena zgodovinska fotoreportaža, ki priča o dogodkih v Gornji Radgoni 28. in 29. junija.

Tisk tega časopisa je bil zame izjemno doživetje in dogodek, ki se ga resnično ne da pozabiti. Fantje iz Pomurskega tiska, ki že dolgo niso delali s svincem, so se lotili dela, kot da je to njihova nova življenjska priložnost, kot da so se za desetletje in še kakšno leto zraven pomladili. Sama sem prvič videla črke iz svinca in seveda prvič pripravljala časopis v tej tiskarski tehniki. Skupaj s tiskarji sem uživala in iskrico navdušenja opazila tudi pri našem tehničnem uredniku Endreju Gönterju, čeprav je bila ura že čez polnoč. Časopisne strani so bile pred nama na svinčenih ploščah. Črni tiskarski stroji so glasno ropotali. Vsak gib izkušenih tiskarjev je bil odkritje zase in vse sem želela videti, spoznati, se dotakniti vsake besede posebej. Tisto noč smo naredili zame najboljši časopis na svetu. Kar roke so se mi tresle, ko sem prelistavala prve izvode, in neznosno me je začela boleti glava. Nobena tableta ni pomagala in ko sem proti jutru odšla domov, da bi zaspala za dve uri, me je glavobol prikrajšal še za to. Postal mi je slabo in namesto spanja sem dve uri bruhala. Živci in izčrpanost, sem si sama postavila diagnozo, šele pozneje so mi tiskarji pojasnili, da je bila to lahko samo zastrupitev s svincem. Od takrat se nič več ne čudim, zakaj so bili nekoč tiskarji vedno neka posebna kasta. Zaslužili so si to. Opravljali so res nevaren posel.

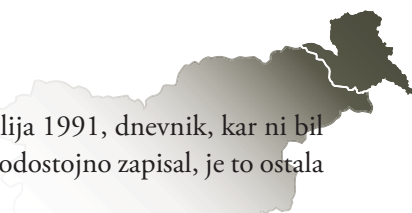
Iskrena hvala fantom iz Pomurskega tiska za priložnost, da smo skupaj s svincem ustvarjali 3. posebno izdajo Vestnika. Danes se mi zdi to dejanje vredno še več in verjetno nikoli ne bom našla pravih besed in načina zahvale.

Zadnja posebna izdaja št. 4 (izid 3. julija 1991)

Dogodki so se počasi umirjali, vendar je bilo v torek do izida Vestnika v četrtek še daleč in odločili smo se še za eno posebno izdajo, v kateri smo že poročali o veliki škodi, ki so jo utrpela pomurska podjetja. Pa tudi simbolična fotografija Bernarde Balažič Peček o postavljenih jugoslovanskih vojaških odlikovanjih na cesto, po kateri so prodrli oklepniki JLA v Gornjo Radgono, zasluži ponovno objavo.

Vestnik, posebna izdaja, 3. 7. 1991

Vestnik je bil od četrтка, 27. junija, do četrтка, 4. julija 1991, dnevnik, kar ni bil do takrat nikoli in tudi po zgodovinskih dogodkih, ki jih je verodostojno zapisal, je to ostala nedosegljiva želja.

Ker posebnih številčk nismo mogli natisniti v običajnih 18 tisoč izvodih in ker druga posebna izdaja sploh ni mogla iziti, smo v 26. redni številki Vestnika (izid 4. julija 1991) ponatisnili vse, kar smo naredili v najhujših dneh vojne za samostojno Slovenijo. Razmere so bile še vedno takšne, da je bilo gradivo zelo težko spraviti do mariborske tiskarne. Pot pod noge sta vzela Endre Gönter in Albert Abraham, a to je že posebna zgodba.

Ko je bil Radio Murski val vojni radio

V prvih urah agresije JLA na Slovenijo je bil radio najbolj zanesljiv, hiter in učinkovit informator javnosti. Radijski sprejemnik je bil v vsaki hiši, tudi tranzistor, če bi prišlo do izpada električne energije. To dejstvo je bilo prednost in obenem velika odgovornost ekipe, ki je takrat ustvarjala regionalni program Radia Murski val.

V sredo, 27. junija, zjutraj smo se trije, Irma Benko, direktorica Podjetja za informiranje, Bojan Peček, odgovorni urednik Radia Murski val, in jaz, dopisnik Radia Slovenija iz Pomurja, sešli na hodniku naših takratnih prostorov nad gostiščem Central v Murski Soboti in se v hipu dogovorili, da od tistega trenutka dalje sodelujemo in delamo vsi skupaj, in sicer novinarji Murskega vala, Vestnika in dopisnik nacionalnega radia. In smo na Murskem valu uvedli »vojni radio«. Če kdaj, potem v tistih dneh nismo smeli na radiu izreči nepreverjene in netočne besede ali ne povsem točne informacije, ker bi to lahko med ljudmi, ki so bili že tako in tako vznemirjeni, povzročilo dodatno paniko. Regionalni program smo kombinirali s prenašanjem sporeda Radia Slovenija, ki je takrat svoj prvi program tudi reorganiziral v poseben vojni program.

Novinarji in poslušalci zaupanja vredni poročevalci

Lidija Kosi se je »potepala« po Prlekiji in na gornjeradgonskem območju. Njena nočna javljanja so bila približno taka: *»Zdaj se prebijam med tanki. Naštela sem jih 17.«* »Lidija,« pravim v program, *»lepo te prosim, v tankih so vojaki. Imajo orožje. Ne hodi jim preblizu!«* Ampak dekle ne posluša. Naslednji dan te iste tanke prešteva pred Radenci. Potem se v Radgoni skrrije pod mizo in nam pripoveduje, kako Popov s kolono prodira v mesto. Da so ubili svetovnega popotnika Svetino, ki jih je neprevidno fotografiral kar na ulici, in da so mladeniči z molotovkami iz Elrada napadli kolono in zažgali nekaj tovarnjakov.

Tudi Dušan Loparnik in Bernarda Balažic Peček se oglašata s čudnih lokacij in pripovedujeta svoja opažanja. Njihove informacije podnevi in ponoči dopolnjujejo številni poslušalci. Še prej kot milica in teritorialci izvemo za vsak oklepnik, letalo ali helikopter, ki se z lendavskega ali ljutomerskega konca bliža našim krajem. V Radencih je poslušalec Branko, ki radovedno tišči nos v najhujše spopade in napade teritorialcev na kolono oklepnikov in nas takoj pokliče. V Gornji Radgoni imamo nekaj sodelavcev, ki iz svojih stanovanj pozorno opazujejo, kaj počnejo vojaki jugoslovanske vojske na mejnem prehodu, in nam o tem

sproti poročajo.

V Murski Soboti letala raketirajo Fazanerijo, v kateri so teritorialci in miličniki, ki so obkolili vojašnico. Pokličejo nas poslušalci in pripovedujejo o svojih hišah, ki so jih zadeli netočni strelci iz sovražnih letal. Celó na lastne vojake na položajih so streljali, izvemo pozneje, in enega celo ubili.

Prav zanimivo je bilo, kako smo preverjali klice naših poslušalcev. Ko smo dobili informacijo in poklicali odgovorne na milici in v Teritorialni obrambi, so si ti skrbno zapisovali podatke, ki smo jih preverjali, saj smo jih mi pogosto dobili prej. In vsi, ampak res brez izjeme, so se pokazali za točne.

V vojnem programu Radia Murski val so sodelovali: Irma Benko, Marjan Maučec, Bojan Peček, Simona Špindler, Smilja Baranja, Danila Hradil, Feri Horvat, Marjan Dora, Lidija Kosi, Bernarda Balazic Peček, Dušan Loparnik, Silva Eöry, Feri Kuplen, Nevenka Emri, Dejan Fujs, Flavio Dotto, Boštjan Rous, Milan Zrinski, Ivan Gerenčer, Jani Dominko in številni drugi, predvsem mnogi neimenovani poslušalci, s katerimi smo takrat stkali nepozabno prijateljstvo.

Program je ves čas potekal iz studijskih prostorov v središču Murske Soboté, vendar pogosto v zelo tveganih razmerah. Prostore sta sicer štiriindvajset ur stražila po dva teritorialca, vsi sodelavci pa smo bili brez orožja ali kakršne koli druge zaščite. Marjeta Flisar, šefinja gostilne Central, je zaposlene poslala domov, lokal v kleti radijske poslovne zgradbe pa prepustila ekipama Vestnika in Murskega vala. Tja smo se umikali ob razglasitvah alarma, pa še to samo v najbolj tveganih in napetih trenutkih, ki smo jih seveda sami določali. V lokalu nam je bilo na voljo vse, tudi hrana in pijača brez računa.

Feri Horvat, šef tehnike, tudi on je na radiu preživel dneve in noči, je ob vsaki poti v »Podmornico« nesel s sabo prenosni UKV-oddajnik za prenos signala do oddajnega centra v Nemčavcih. Brez tega oddajnika bi Murski val utihnil, zato smo ga res skrbno čuvali. Na drugi strani, na oddajniku v Nemčavcih, je bil vseskozi v stiku z nami vodja oddajnega centra RTV Slovenija Franci Grah. Zelo se je izpostavljál nevarnosti, saj so bili oddajniki po Sloveniji pomembne tarče agresorja. Letala, ki so raketirala območje pri vojašnici, so se obračala prav na območju oddajnega centra in verjetno gre samo naključju pripisati, da ga niso napadla. Da ga je bilo pošteno strah, nikoli ni zanikal.

V zapletenih razmerah smo bili veseli obiskov ljudi, ki so nas prišli spodbujat. Prihajal je predsednik občine Andrej Gerenčer, potem predsednik Zveze Slovencev na Madžarskem Jože Hirnök, nihče med nami pa ne bo pozabil obiska legendarnega Ivana Krambergerja, ko se je s svojim avtom edini v tistih vročih dneh pripeljal od Negove v Mursko Sobotó. Kako? Z brodom čez Muro v Avstrijo in potem spet na gorički strani v Prekmurje in nazaj. Prišel je, da nas pohvali. Vse nas pozna. Za vsakega najde dobro besedo. »Kar tako naprej,« reče za spodbudo in že odide.

*Obisk Ivana Krambergerja na Radiu
Murski val
(Vestnik, posebna izdaja, 28. 6. 1991)*

Cenzure ni bilo

Vsaj prvi teden vojne so vsi »požirali« naše informacije in nihče se ni vmešaval v našo uredniško politiko. Delali smo po svoji vesti in svojih najboljših močeh. Vodila sta nas pogum in želja, da prebivalcem na levem in desnem bregu Mure v izrednih razmerah zagotovimo verodostojne informacije. Cenzure ni bilo!

Potem ko so se začele razmere umirjati, so s političnega vrha poslali na nacionalni radio in televizijo vojaška strokovnjaka, ki sta skušala začeti ukazovati, kaj se sme in kaj ne v poročanju. K nam na teren k sreči ni prišel nihče.

Tako me nikoli nihče ni okregal, ko sem poročal iz Gornje Radgone in pozval odgovorne, naj poskrbijo za truplo nesrečnega voznika tovornjaka jugoslovanske vojske, ki je zgorel v njem po znanem napadu z molotovkami iz prostorov Elrada. Tudi ko sem poročal o položaju pred hodoško karavlo in povedal, kako se je poveljnik teritorialcev jezil, ker so navdušeni prostovoljci kar na kraju samem odprli dva zaboja, ki so jih zvezni miličniki iz Beograda pustili na terenu, ko so se iz helikopterja, s katerim so prispeli na Hodoš, umikali v stražnico, ni bilo reakcije. Prav tako ne, ko smo poročali o tragični nesreči pri Petanjcih, kjer je zaradi nestrokovnega ravnanja eksplodirala mina, ki je poškodovala več slovenskih branilcev.

Nekaj povzetkov iz poročanja na Murskem valu 28. junija 1991 med 17.00 in 23.00¹³³:

- Čez Krapje so poletela letala. Kam so namenjena, še ni znano.
- Zadnja blokada pred mednarodnim mejnim preходом Šentilj je prebita in prehodu se približuje kolona

¹³³ Povzetki iz poročanja na Murskem valu so bili narejeni za objavo v 2. posebni izdaji Vestnika, kjer je prispevek tudi natisnjen. Žal pa tonski arhiv Radia Murski val iz tistega časa ni ohranjen. Radio je imel velike težave s pomanjkanjem studijskih trakov. Premogel jih je komaj za tekoče snemanje dnevnega programa in še ti so bili že pošteno obrabljeni. V najbolj kritičnih trenutkih so nam dva za dolgo časa posodili sodelavci Radia Slovenija.

- petih tankov. Medtem sta mejna preboda na Tratah in pri Juriju še v rokah slovenskih teritorialcev.*
- *Ker sta nad Mursko Soboto prileteli dve letali, je potekal program iz studia Radia Slovenija. Letali sta nekaj časa krožili nad mestom in potem izstrelili rakete v bližini vojašnice. Zadelo sta eno od barikad pri soboški vojašnici.*
 - *Razveseljiva novica iz Murskega Središča, kjer se je oklepna enota, ki je hotela prebiti obroč ljudi in nadaljevati pot proti mostu v Petišovcih, obrnila proti Čakovcu.*
 - *Javljanje gospoda Perša iz Naselja mladinskih delovnih brigad v Murski Soboti, kjer je letalo mitraljiralo sosedovo hišo in jo poškodovalo. Naselje je od vojašnice oddaljeno okrog 400 metrov.*
 - *Prenos tiskovne konference iz Cankarjevega doma v Ljubljani: Igor Bavčar je med drugim povedal, da so letala ob preletu državne meje pri Gornji Radgoni grobo kršila ozemeljsko celovitost sosednje Avstrije.*
 - *Pogovor z novinarjem Jožetom Grajem, ki je v Ljubljani spremljal 1. slovenski svetovni kongres, ki se je končal predčasno.*
 - *Zbirno poročilo novinarke Lidije Kosi o dogajanju v Pomurju. Čeprav sta od premirja med okupacijsko vojsko in pripadniki TO Slovenije minili približno dve uri, je na Gibini in Šafarskem v ljutomerski občini še vedno slišati streljanje. Za zdaj smrtnih žrtev in ranjenih ni bilo. Medtem pa se pehotne enote bojujejo v Šprincu.*
 - *V Gornji Radgoni naj bi bili v spopadnih za mednarodni mejni prehod mrtvi trije ljudje, z Uprave za notranje zadeve v Murski Soboti pa so sporočili, da v dveh dneh ni bil ranjen noben njihov pripadnik.*

Ker takrat mobilnih telefonov še ni bilo, nas teritorialci s položajev niso klicali. Pozneje pa sem velikokrat slišal, kako so se jezili na radio, če smo katero od njihovih uspešnih akcij spregledali in o njej nismo govorili v programu.

Radio Murski val je bil vse dni osamosvojitvene vojne medij, ki so mu ljudje zaupali, mu verjeli in z verodostojnimi informacijami sooblikovali njegov program. Ekipa, ki ga je ustvarjala, pa se niti v najbolj tveganih okoliščinah ni prepuščala molku.

K sklepu

Osrednja pomurska regionalna medija Vestnik in Radio Murski val sta po takratni oceni javnosti opravila med osamosvojitveno vojno izjemno pomembno vlogo, kar je bilo zanju največje priznanje in edino plačilo za opravljeno delo. Niti lokalne skupnosti niti država medijema oziroma izdajateljema niso priznale nikakršnih stroškov. Takratni republiški sekretar za informiranje Jelko Kacin je slovenske medije namesto povračila stroškov za delovanje med osamosvojitveno vojno opljusnil z neumestno »zahvalo«, da smo si z vojno v javnosti naredili tako veliko promocijo, da bi lahko zanj državi še kaj plačali. Bilo je žaljivo, ni pa bilo usodno. Obračun naših stroškov je romal v koš, pa tudi nihče od sodelavcev ni nikoli vprašal za posebno plačilo za dodatno izjemno zahtevno in nevarno delo. Še kakršnihkoli državnih bonitet ni nihče nikdar iskal niti uveljavljal. Kar smo delali, smo naredili po svoji vesti in v prepričanju, da mediji so in ostajajo odgovorni in v službi javnosti¹³⁴.

¹³⁴ Irma Benko je avtorica prvega dela prispevka o Vestniku, Marjan Dora pa prispevka o radiu Murski val. V zapisu sta Irma Benko, takrat direktorica in glavna urednica Vestnika in Radia Murski val, in Marjan Dora, takrat dopisnik Radia Slovenija, povzela lastne izkušnje in gradivo, ki je bilo objavljeno v obeh medijih med osamosvojitveno vojno.